

หัวข้อ: นักเรียน “เลว” กำลังสำคัญในขบวนการเดือนตุลาฯ

เผยแพร่ผ่านเพจเฟซบุ๊ก วันที่ 6 ตุลาคม

วันที่: 10 ตุลาคม 2564 เวลา 10:30 น.

< Link: <https://www.facebook.com/1204453389613480/posts/4629619240430194/?d=n> >



เรามักคุ้นเคยว่านักศึกษาเป็นหนึ่งในกำลังสำคัญของขบวนการเคลื่อนไหว แต่เยาวชนที่อายุน้อยกว่านั้นก็มีส่วนสำคัญต่อขบวนการไม่แพ้กัน และหลายคนปลุกฝังความก้าวร้าวมาตั้งแต่อยู่ในโรงเรียน ก่อนจะเติบโตและเคลื่อนไหวต่อในวัยมหาวิทยาลัย

ถ้าสมัยนี้มีกลุ่ม “นักเรียนเลว” ที่ลุกขึ้นสู้กับสารพัดความอยุติธรรม ระเบียบที่ไร้ความหมาย ต่อต้านระบบอำนาจนิยม ในสมัยทศวรรษ 2510 ก็มีการรวมกลุ่มของนักเรียนคล้าย ๆ กันนี้ ตั้งแต่ยุวชนสยาม ศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทย

ประเทศไทย (ศรท.) ไปจนถึงกลุ่มที่รวมกันภายในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อเคลื่อนไหวในประเด็นที่ใกล้ตัวใกล้ใจกับตัวเอง และขับเคลื่อนสังคมไปข้างหน้าในเวลาเดียวกัน

#ยุวชนสยาม #เคลื่อนไหววัยเรียน

“ยุวชนสยาม” คือกลุ่มบุกเบิกการรวมตัวเพื่อเคลื่อนไหวของนักเรียนกลุ่มแรก ๆ โดยมีเพียงอุดมคติกว้าง ๆ ว่า ต้องการทำประโยชน์ต่อส่วนรวม

ย้อนกลับไปเมื่อปี 2514 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยจัดนิทรรศการที่ชื่อ “สังคมนิทรรศน์” ซึ่งมีนักเรียนหลายสิบโรงเรียนเข้าร่วม เนื้อหาในงานว่าด้วยสังคมศาสตร์หลายแขนง ทั้งภูมิศาสตร์ ศาสนา ไปจนถึงการเมือง โดยมีการจัดบอร์ดนิทรรศการและกิจกรรมไฮด์ปาร์กเป็นหลัก หลังจากเพื่อนต่างโรงเรียนได้มาแลกเปลี่ยนฝึกปากและความสนใจทางประเด็นสังคมที่ครอบคลุมตั้งแต่เรื่องการศึกษาไปจนถึงการเมือง จะแยกย้ายกันไปเฉย ๆ หลังจากกิจกรรมสิ้นสุดก็เสียดาย จึงเกิดการรวมกลุ่มกันขึ้นเป็น “ยุวชนสยาม”

นอกจากประเด็นนี้ “ประชา หุตานุวัตร” หนึ่งในผู้บุกเบิกยุวชนสยามได้เขียนถึงสาเหตุการรวมกลุ่มไว้ว่า รู้สึกแปลกแยกจากการแข่งขันระหว่างนักเรียนที่เรียนดี และได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมหนุ่มสาวหัวก้าวหน้าวัยมหาวิทยาลัย

ส่วน “มนัส จินตนะติลกกุล” เล่าว่า นอกจากการรวมตัวคนที่เจอกันในงานแล้ว กลุ่มที่เป็นตัวตั้งตัวตียังไปหาสมาชิกนักเรียนเพิ่ม โดยตระเวนตามโรงเรียนต่าง ๆ เล็งคนที่ทำหนังสือหรือหนังสือพิมพ์ เพราะเชื่อว่าคนกลุ่มนี้จะมีความคิดก้าวหน้า

พอได้สมาชิก รวมกลุ่มกันจริงจัง ยุวชนสยามก็จัด “ค่ายฝึกกำลังคน” เพื่อเน้นพัฒนาตัวเอง เชิญอาจารย์ที่โดดเด่นทั้งในด้านเศรษฐศาสตร์ การเมือง และรัฐศาสตร์มานั่งถกเถียงแลกเปลี่ยนกัน

“จนพวกเราตื่นตัว และคิดว่าเราควรอุทิศตัวเข้าร่วมต่อสู้ เปลี่ยนแปลงสังคม ต้องมีประชาธิปไตย ต้องกระจายกันเข้ามหาวิทยาลัย” มนัสเล่าให้ฟังว่าจากยุวชนสยามในวันนั้น จึงกระจายตัวกันเป็นนักเคลื่อนไหวต่อในหลายมหาวิทยาลัย รวมถึงโรงเรียนอาชีวะด้วย

#ศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทย

“พลากร จิโรโสภณ” อดีตประธานศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทยเล่าว่า ศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทย ตั้งขึ้นล่อกับศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย โดยกิจกรรมที่ศูนย์กลางนักเรียนฯ ทำเป็นหลักคือกิจกรรมทางปัญญา ทำหนังสือ เนื้อหาว่าด้วยสารพัดความกตัญญูที่นักเรียนต้องเผชิญ รวมถึงหลักสูตรทางเลือกต่าง ๆ โดยทำออกมาทั้งหมด 3 เล่ม เมื่อทำเสร็จก็จะยืมขายกันตามหน้ารั้วโรงเรียน ซึ่งเป้าหมายและความใฝ่ฝันในการรวมกลุ่ม ช่วงต้นเป็นเรื่องของเสรีภาพทางความคิดและเสรีภาพทางวิชาการเป็นหลัก

หนึ่งในหนังสือที่สร้างกระแสให้เป็นที่รู้จักโด่งดังคือ “กตดกต” เพราะถนอม กิตติขจร หยิบไปพูดในที่ประชุม ครม.ว่าเป็นหนังสือที่กระทบความมั่นคงของรัฐ สายตาของรัฐที่จ้องจะจับผิดนี่เองที่ทำให้ศูนย์กลางนักเรียนฯ เป็นที่รู้จักมากขึ้น ทั้งนี้ในการทำหนังสือ บทความจำนวนหนึ่งเป็นการทาบตามขอให้รุ่นพี่ที่รู้จักช่วยเขียนให้บ้าง เด็กนักเรียนกับเด็กมหาวิทยาลัยจึงสานสัมพันธ์กันในหลาย ๆ จังหวัด

ฝั่งนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยก็ทำหนังสือเช่นกัน โดยมีชื่อว่า “สมานมิตร” ซึ่งในเวลานั้นก็ต่อสู้กันแรง กับเด็กนักเรียนฝ่ายขวา ถึงขั้นที่หนังสือเหล่านี้ถูกเผาโดยกลุ่มนักเรียนฝ่ายขวาเลยทีเดียว

นอกจากนี้กิจกรรมอื่น ๆ ของนักเรียนที่รวมตัวกันยังมีกิจกรรมบริจาคหนังสือเรียนแก่ผู้ที่ต้องการ และการถกเถียง พูดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างเข้มข้น

“พอเด็กกิจกรรมต่างโรงเรียนมาเจอกันก็ต้องคุยกัน ถ้ารุ่นพี่คุยเรื่องฐานทัพอเมริกา เสด็จจารทหาร พวกเราที่เป็นนักเรียนก็คุยเรื่องการศึกษาทางเลือก พูดคุยกันไปถึงเรื่องหลักสูตร” พลากรบอก

#บรรยากาศการรวมกลุ่มของนักเรียน

จะว่าไปแล้วการรวมกลุ่มของนักเรียนมีจังหวัดและเวลาที่แตกต่างกันไปในแต่ละปี ในช่วงก่อน 14 ตุลาฯ การตื่นตัวของนักเรียนยังจำกัดวงแคบมาก ๆ พลากรเปรียบเทียบว่า “เหมือนหมาหิวเน่า พูดกับใครก็ไม่รู้เรื่อง”

ความที่คนส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่เอาด้วย เด็กที่อยู่ในศูนย์กลางนักเรียนฯ หรือเด็กหัวก้าวหน้าจึงต้องออกมา รวมตัวกันนอกรั้วโรงเรียน ถึงขั้นที่ต้องไปใช้พื้นที่ในมหาวิทยาลัยมหิดล

แต่เมื่อ 14 ตุลาคม มาถึงบรรยากาศก็เริ่มเปลี่ยน แนวร่วมนักเรียนเติบโตมาก พื้นที่ในมหาวิทยาลัยมหิดลจึงแน่น
ขนาดไปด้วยเด็กนักเรียนที่มาช่วยกวนแป้งเปียกและเป็นกำลังหลักในการติดโปสเตอร์ของขบวนการเคลื่อนไหว

พลากรเล่าต่อว่าในช่วงปี 2518-2519 นี้เองที่ศูนย์กลางนักเรียนฯ และนักเรียนหัวก้าวหน้าเริ่มพูดคุยในเชิง
ยุทธศาสตร์ว่านักเรียนเองก็ควรจะมีแนวร่วมมากขึ้นไปอีก กระแสประชาธิปไตยที่เบิกบานจึงทำให้หลาย ๆ
โรงเรียนเรียกร้องให้มีสถานนักเรียน มีการเลือกตั้ง นักเรียนฝ่ายก้าวหน้าของศูนย์กลางนักเรียนฯ หลายคนก็กลับไป
นั่งเป็นสมาชิกของสถานนักเรียนด้วย ก่อนที่บรรยากาศจะกลับมาอึมครึมอีกครั้งหลัง 6 ตุลาคม

#นักเรียนมาเหนือ

การรวมกลุ่มของนักเคลื่อนไหววัยเยาว์ไม่เพียงกระจุกตัวแคในกรุงเทพฯ เท่านั้น “ภูมิธรรม เวชยชัย” เล่าว่าหลัง
14 ตุลาคม เขาทำงานร่วมกับกลุ่มอิสระเพื่อไปตุลาการเคลื่อนไหวและอภิปรายทั่วประเทศ เมื่อเจอใครแฉกที่ฟหรือพูด
เก่ง ๆ ก็จะชวนมาเป็นผู้ประสานงาน จึงเป็นอีกส่วนที่สนับสนุนให้มีศูนย์กลางนักเรียนฯ เกิดขึ้นในที่อื่น ๆ ด้วย
โดยภูมิธรรมทำหน้าที่ประสานกับนักเรียนในหลายอำเภอที่จังหวัดเชียงราย

มันส์เล่าว่าฝั่งลูกหลานชวานาก็มีกลุ่ม “มังกรน้อย” เกิดขึ้น เพราะชวานานักต่อสู้ถูกลอบยิงหลายครั้ง ประกอบกับ
เหตุการณ์งวดขึ้นเรื่อย ๆ มันส์ที่ทำงานใกล้ชิดกับชวานาจึงเกิดไอเดียขึ้นว่าควรมีเด็กหนุ่มสาวทำหน้าที่ในการ
สื่อสารส่งข่าว เพราะกลุ่มเด็กคือคนที่เดินเข้า-ออกหมู่บ้านได้ง่าย จึงได้ชวนลูกหลานสหพันธ์ชวานาฯ ที่เรียนอยู่ชั้น
มัธยมต้นมาฝึกเป็นหน่วยสื่อสาร อบรมเชิงความคิด เทคนิคการสื่อสาร รวมถึงวิธีซ่อนเอกสารและอาวุธป้องกันตัว
เพื่อให้รอดพ้นจากการตรวจค้น สำหรับมันส์ มังกรน้อยเป็นอีกกลุ่มเยาวชนที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการ
เคลื่อนไหวยุคนั้น

#5ตุลาตาจะวันจะมาเมื่อฟ้าสาง #นักเรียน